

Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi Teataja

Nr. 11.

4. septembril 1933.

Nr. 11.

Avalikkude algkoolide seaduse § 28 teostamise määruse muutmise määrus.

Hariduse- ja sotsiaalministri määrus rahvamajade võrgu kinnitamise kohta.

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse 1933. a. 8. augusti ringkiri nr. 3967 loomakaitse küsimuste käsitlemise kohta koolides.

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse 1933. a. 8. augusti ringkiri nr. 3918 koolide osavõtu kohta tulekaitse nädalast.

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse 1933. a. 25. augusti ringkiri nr. 31070 õpilaste võimlemiseriituse asjas.

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse 1933 a. 1. septembri ringkiri nr. 31112 koolikohuslike laste koolikohustuse täitmise asjas.

Töötute tööpuuduse kõrvaldamiseks korraldatud avalikkudele töödele saatmise kord.

AMETLIK OSA.

Avalikkude algkoolide seaduse § 28 teostamise määruse muutmise määrus.

RT 61 — 1933, 474.

Alus: Avalikkude algkoolide seaduse § 92 (RT 46 — 1931).

Avalikkude algkoolide seaduse § 28 teostamise määruse (RT 89 — 1931) § 3 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 3. On algkoolis lapsi võõrastest valdadest üle 10% laste üldarvust selles koolis, siis kannavad need vallad proportsionaalselt nendelt päritolevate laste arvule kooli jooksvaid majanduslike kulusid.

Kooli jooksvate majanduslike kulude all tuleb mõista koolihoonete kütte, valgustuse, puhastuse ja jooksva remondi kulusid.

Tallinnas, 12. juulil 1933 a. Nr. 3800.

Hariduse- ja sotsiaalminister K. Konik.

Koolivalitsuse direktori as. A. Borkvell.

Hariduse- ja sotsiaalministri määrus rahvamajade võrgu kinnitamise kohta.

Antud Rahvamajade Seaduse § 13 (RT 53 — 1931) alusel kokkuleppel Põllutööministriga.

Võtta rahvamajade võrku järgmised rahvamajad nende ringkondade nimede järgi:

Harjumaal:

1) Alavere, 2) Hageri, 3) Ranna, 4) Kädva, 5) Juuru, 6) Järvakandi, 7) Jõelehme, 8) Kabala, 9) Kehtna, 10) Kaiu, 11) Keila, 12) Käesalu, 13) Kernu, 14) Kuusalu, 15) Kloostri, 16) Risti, 17) Kodasoo, 18) Kohila, 19) Leesi, 20) Kuimetsa, 21) Sausti, 22) Loksa, 23) Viinistu, 24) Kolgaküla, 25) Naissaare, 26) Nõva, 27) Pakri, 28) Perila, 29) Pranglisaarte, 30) Raasiku, 31) Rae, 32) Aruküla, 33) Vaida, 34) Rapla, 35) Kose, 36) Voose, 37) Nissi, 38) Saku, 39) Saue-Jõgisoo, 40) Triigi, 41) Ardu, 42) Tuhala, 43) Varbola, 44) Vihterpalu, 45) Viimsi, 46) Vääna, 47) Paldiski, 48) Vasalema, 49) Anija vallas üks ringkond keskkohaga kas Kehras või Anijas, 50) Harku vallas — üks ringkond, asukoht — lahtine, 51) Nehatu vallas — üks ringkond, asukohaga kas Mardus või Nehatus, 52) Kolga (Kahala).

Virumaal:

1) Läsna, 2) Vösu, 3) Vihula, 4) Lüguste, 5) Vohnja, 6) Kadrina, 7) Haljala, 8) Rutja, 9) Kunda, 10) Viru-Nigula, 11) Kabala, 12) Põlula, 13) Viru-Jaagupi, 14) Kadila, 15) Väike-Maarja, 16) Salla, 17) Venevere, 18) Laekvere, 19) Roela, 20) Tudu, 21) Sonda, 22) Lüganuse, 23) Maidla, 24) Oonurme, 25) Alajõe, 26) Iisaku (Varesmetsa), 27) Illuka, 28) Mäetaguse, 29) Jõhvi, 30) Saka, 31) Konju, 32) Vaivara, 33) Auvere, 34) Mustajõe, 35) Peeterristi, 36) Narva-Jõesuu, 37) Kallivere, 38) Kriüša, 39) Niisõi, 40) Omuti, 41) Skarjatina, 42) Jaama, 43) Malla, 44) Puru.

Järvamaal:

1) Järva-Madise, 2) Albu-Risti, 3) Alliku, 4) Ambla, 5) Purdi, 6) Mustla, 7) Einmanni, 8) Järva-Peetri, 9) Pikevere, 10) Kirna, 11) Koigi, 12) Roosna-Alliku, 13) Kärü, 14) Lehtse, 15) Aegviidu, 16) Rake, 17) Vägeva, 18) Nurmsi, 19) Tammiku, 20) Nõmküla-Saiakopli, 21) Tamsalu, 22) Kolu, 23) Änari, 24) Vahastu, 25) Väätsa, 26) Piimetsa, 27) Koetu, 28) Järva-Jaani, 29) Võhmuta, 30) Aravete, 31) Jäneda, 32) Päänurme, 33) Nõmküla-Koigi, 34) Laupa, 35) Pikmetsa-Põikva, 36) Lööla, 37) Kalitsu, 38) Väinjärve, 39) Karinu, 40) Retla.

Läänemaal:

- 1) Emmaste, 2) Agapäe, 3) Haimre, 4) Liivi, 5) Keina,
- 6) Kassare, 7) Jausa, 8) Kirbla, 9) Kolovere-Kalju, 10) Kõpu,
- 11) Kõrgesaare, 12) Puski, 13) Lihula, 14) Luiste, 15) Lähtru,
- 16) Martna, 17) Väike-Rõude, 18) Massu, 19) Kõmsi, 20) Märjamaa,
- 21) Vaimõisa, 22) Oru-Linnamäe, 23) Paadremaa, 24) Pällivere,
- 25) Seljaküla, 26) Vatla, 27) Pürksi, 28) Piirsalu, 29) Rikholdi,
- 30) Saulepi, 31) Sipa, 32) Sinalepa, 33) Sooniste-Ellamaa,
- 34) Sutlepa, 35) Suuremõisa, 36) Lääne-Nigula, 37) Kullamaa,
- 38) Velise, 39) Nurtu, 40) Valgu, 41) Vigala, 42) Ridala,
- 43) Vormsi, 44) Kärkla, 45) Asuküla, 46) Kuriste, 47) Malvaste,
- 48) Tuudi, 49) Haeska, 50) Risti, 51) Palade, 52) Raba, 53) Veltsa.

Tartumaal:

- 1) Aakre, 2) Ahja, 3) Alatskivi, 4) Arula, 5) Avinurme,
- 6) Elva, 7) Haaslava, 8) Ilmjärve, 9) Jõgeva, 10) Kaarepere,
- 11) Kallaste, 12) Kambja, 13) Kasepää, 14) Kastre-Kavastu,
- 15) Kodijärve-Pikksaare, 16) Konguta, 17) Koosa, 18) Krüüdneri,
- 19) Kärevere, 20) Laeva, 21) Laiuse, 22) Lohusuu,
- 23) Luunja, 24) Maarja, 25) Meeksi, 26) Meerapalu, 27) Mustvee,
- 28) Nõo, 29) Nõva, 30) Otepää, 31) Pala, 32) Palamuse,
- 33) Puhja, 34) Puurmanni, 35) Päidla, 36) Raadi, 37) Ranna,
- 38) Rannu, 39) Rasina, 40) Reola-Tõrvandi, 41) Roela, 42) Ropka,
- 43) Rõngu, 44) Saare, 45) Sadala, 46) Saduküla, 47) Sootaga-Kärkna,
- 48) Tammistu, 49) Torma, 50) Tähtvere, 51) Ulvi,
- 52) Vaimastvere, 53) Valguta, 54) Vara, 55) Varnja, 56) Vastse-Kuuste,
- 57) Voldi, 58) Võnnu, 59) Aru, 60) Mäksa, 61) Pühajärve,
- 62) Raigastvere, 63) Tamme, 64) Vedu.

Võrumaal:

- 1) Aleksandri, 2) Uue-Antsla, 3) Erastvere-Kanepi, 4) Haanja,
- 5) Karilatsi, 6) Kasaritsa, 7) Kioma, 8) Koiola, 9) Krabi,
- 10) Kärjala, 11) Kõlleste, 12) Vana-Laitsna, 13) Lasva, 14) Loosi,
- 15) Misso, 16) Luhamaa, 17) Mooste, 18) Nursi, 19) Orava,
- 20) Peri-Põlva, 21) Pindi, 22) Põlgaste, 23) Vastse-Roosa,
- 24) Räpina, 25) Rõuge, 26) Uue-Saaluse, 27) Saru, 28) Sõmerpalu,
- 29) Tsooru, 30) Kõrgepalu, 31) Urvaste, 32) Vaabina,
- 33) Valgjärve, 34) Vastseliina, 35) Veriora, 36) Antsla, 37) Navi,
- 38) Kääpa, 39) Tõuge, 40) Sänna, 41) Vana-Saaluse.

Valgemaal:

- 1) Hummuli, 2) Kaagjärve, 3) Iigaste, 4) Karula, 5) Kooriküla,
- 6) Puka, 7) Priipalu, 8) Kuigatsi, 9) Koikküla, 10) Kaja,
- 11) Tsirguliina, 12) Lõve, 13) Arimäe, 14) Tagula, 15) Sooru,
- 16) Ala, 17) Hargla, 18) Tõrva.

Viljandimaal:

- 1) Riidaja, 2) Kärstna, 3) Suislepa, 4) Tarvastu, 5) Paistu, 6) Tuhalaane, 7) Öisumõisa, 8) Kaarli-Rimmu, 9) Heimtali, 10) Suure-Kõpu, 11) Puiatu, 12) Kutsari, 13) Uusna, 14) Vana-Tänassilma, 15) Uue-Võidu, 16) Pärsti, 17) Sürgavere, 18) Vastemõisa, 19) Kaansoo, 20) Suure-Jaani, 21) Olustvere-Reegoldi, 22) Olustvere-Tääksi, 23) Lalsi, 24) Villem Reimani-Kolga Jaanis, 25) Pilstvere, 26) Arusaare, 27) Võhma, 28) Kabala, 29) Imavere, 30) Adavere, 31) Rutikvere, 32) Pajusi, 33) Põltsamaa, 34) Neanurme, 35) Holstre, 36) Kaavere, 37) Lustivere.

Pärnumaal:

- 1) Abja-Paluoja, 2) Abja-Peraküla, 3) Are, 4) Audru, 5) Audru-Lindi, 6) Hallinga-Jakobi, 7) Häädemeeste, 8) Jäärja, 9) Jäärja-Veelikse, 10) Jõõpre, 11) Kaelase, 12) Kaisma-Kergu, 13) Karksi-Nuia, 14) Kihnu, 15) Kilingi-Kikepera, 16) Kilingi-Nõmme, 17) Koonga, 18) Koonga-Lõpe, 19) Laiksaare-Mõisaküla, 20) Laiksaare-Massiaru, 21) Lelle-Hiiekõnnu, 22) Lelle-Eidapere, 23) Mõisaküla, 24) Orajõe-Treimanni, 25) Orajõe-Kabli, 26) Patti-Ristiküla, 27) Penuja, 28) Polli-Peraküla, 29) Polli, 30) Pornuse, 31) Sauga, 32) Seliste-Seli, 33) Sindi, 34) Suigu, 35) Taali-Pustuski, 36) Tahkuranna-Võiste, 37) Talli, 38) Tori, 39) Tori-Aesoo, 40) Tõstamaa, 41) Tõstamaa-Tõhela, 42) Uue-Kariste, 43) Uue-Vändra-Suurejõe, 44) Uue-Vändra-Samliku, 45) Uulu, 46) Uulu-Surju-asunduse, 47) Vana-Kariste, 48) Vana-Vändra „Vändra“, 49) Vana-Vändra „Pumbioja“, 50) Vee, 51) Viluvere, 52) Voltveti-Kanaküla, 53) Võlla-Kihlepa, 54) Karksi „Ivakivi“, 55) Seliste-Pootsi, 56) Taali-Urumarja, 57) Reiu, 58) Taali-Kungla, 59) Tahkuranna-Rannametsa, 60) Uulu-Surju, 61) V.-Vändra Pärnjõe, 62) Voltveti-Allikukivi, 63) Laatre.

Saaremaal:

- 1) Salme, 2) Anseküla, 3) Vaivere, 4) Abruka, 5) Randvere, 6) Kihelkonna, 7) Tagamõisa, 8) Vilsandi, 9) Valjala, 10) Uue-Lõve, 11) Kärkla, 12) Laimjala, 13) Leisi, 14) Metsküla, 15) Loona-Kaarma, 16) Piila-Eikla, 17) Lummada, 18) Taritu, 19) Karala, 20) Tagavere, 21) Maasi, 22) Muhu-Suurevalla, 23) Mustjala, 24) Võhma, 25) Pihkla, 26) Kaali, 27) Vätta, 28) Pärsama, 29) Ruhno, 30) Torgu, 31) Lõöpõllu, 32) Uuemõisa, 33) Tumala, 34) Kuresaare, 35) Tiirimetsa, 36) Muhu-Liiva, 37) Pähkla, 38) Pidula, 39) Mõntu, 40) Kõrkvere.

Petserimaal:

- 1) Irboska, 2) Väraska, 3) Kulje, 4) Lisja, 5) Laura, 6) Meremäe, 7) Obinitsa, 8) Mäe, 9) Deksinu, 10) Satserinna, 11) Sen-

no, 12) Pečki, 13) Simni-Boroki, 14) Pankjavitsa, 15) Jaaska, 16) Košelki, 17) Petseri, 18) Laura-Ličnikovo.

Tallinnas, 14. augustil 1933 a. Nr. 245.

Hariduse- ja sotsiaalminister K. Konik.

Teaduse ja kunsti osakonna direktor G. Ney.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1933 a. 8. augusti ringkiri nr. 3967 koolivalitsustele, koolinõunikkudele ja koolide juhatajaile loomakaitse küsimuste käsitlemise kohta koolides.

Pea kõigis kultuurmaades pühitsetakse 4. oktoobril loomakaitsepäeva, kus kõnede ja muude ettekannete kaudu juhitakse laiemate hulkade, eriti koolide õpilaste, tähelepanu loomakaitse vajadusele ja selle suurele kõlblisele väärtusele ühiskonna elus. Kuigi HSM Koolivalitsuse korralduste ning koolide õppekavades antud juhendite järgi tuleb Eesti koolide õpilastes igal parajal juhul äratada ja alati arendada armastust looduse vastu ning sealjuures eriti selgitada õpilastele loomade kaitse suurt väärtust, peab HSM Koolivalitsus siiski soovitavaks nende küsimuste käsitlemist ka meie koolides samuti 4. oktoobril, et kõveneks tihe side meie ja teiste kultuurrahvaste vahel inimkonna õilsamate talituste alal.

Sellepärast palub HSM Koolivalitsus koolide juhatajaid hoolitseda, et iga aasta 4. oktoobril õpilaste hommikustel koosviibimistel või vastavates tundides, ilma harilikku tunnikava muutmata, käsitletaks loomakaitset puudutavaid küsimusi ja seletataks sealjuures õpilastele, et loomakaitse küsimustele pühendatakse tähelepanu sel päeval ka teiste maade koolides.

Direktor P. Mägraken.

Sekretär J. Feldmann.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1933 a. 8. augusti ringkiri nr. 3918 koolivalitsustele, koolijuhatajaile ja õppenõukogudele koolide osavõtu kohta tulekaitse nädalast.

Eesti Üleriiklik Tuletõrje Liit korraldab Kohtu- ja siseministri nõusolekul ka käesoleval aastal traditsiooniks muutunud üleriigilise tulekaitse nädala 13.—20. augustini, kus laiematele rahvahulkadele selgitatakse tule hävituse hädaohtu ja selle vastu võitlemiseks abinõude tarvitamise tähtsust.

Et koolid käesoleval aastal tulekaitse nädalal veel ei tööta, kuid pidades silmas tule ohu vastu võitlemise tähtsust ja selle selgitamise

vajadust, palub HSM Koolivalitsus, Eesti Üleriikliku Tuletõrje Liidu sellekohasel soovil, koolide õppenõukogusid eelmiste aastate eeskujul anda ka tänava esimesel või mõnel järgmisel õppenädalal õpilastele seletusi tule ohu vastu võitlemise abinõudest, kasutades selleks kas õpilaste üldisi koosviibimisi või mõnd õppetundi.

Direktor P. Mägraken.

Sekretär J. Feldmann.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1933 a. 25. augusti ringkiri nr. 31070 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja kõigi koolide juhatajaile õpilaste võimlemiseriieutuse asjas.

Õpilaste võimlemiseriieutuse küsimus on kauemat aega seisnud päevakorras. Seda küsimust on käsitatud ja kaalutud kongressidel, õpetajate päevadel, koolide õppenõukogudes ja teistes asjast huvitatud ringkondades. Nüüd on Eesti Võimlemise Õpetajate Selts pärast sellekohaseid katserusi välja töötanud õpilaste võimlemiseriieutuse mudelid ja esitanud need kinnitamiseks Hariduse- ja sotsiaalministeeriumile. Riieutust valides on Eesti Võimlemise Õpetajate Selts silmas pidanud järgmisi põhimõtteid: 1) riieutus olgu hügieeniline ja ta peab vastama kõigiti koolitervishoiu nõuetele; 2) riieutus olgu sarnasest materjalist ja niisuguse valmistusviisiga, et ta oleks hinnalt võimalikult odav, vastupidav ja oma ülesandele vastav ning praktiline; ja 3) riieutus mõjugu lõikelt ja materjali valikult esteetiliselt.

Esitatud kavandi järgi oleks õpilaste võimlemiseriieutus: 1) tütarlastel ühest tükist valmistatud must trikoo, alt nelja kiiluga, keskelt taljeligitajaga (läbitõmmatud kummipael), isikule kohandatud õlaja dekolteelõikega, venivust vältija lõikega alt ja ligistaja kummipaelaga. Trikoo kandmisel soovitav kanda all valgeid väikeseid püksikesi; jalatsid — mustad nahast kahe pealisrihmaga ja kahe pandlaga ning halli kroomparkallaga sandalett; 2) poeglasterl valgest trikoost, ilma käisteta, võimlemisesärk, püksid — mustast riidest n.n. lühikesed spordipüksid, jalatsid — valgest purjeriidest kummikingad, kreptallaga (toorest kummist), erilise ninakaitsega, kontsatäitega ja kõrgendatud randiga; soovitav kanda villase sokiga.

Iga kesk- või kutsekool või selle spordiring võib kanda vastavat tunnust või märki: tütarlapsed — vasakul küljel 9. ja 10. roide kohal mõõkjätku ja naba joonest 10 kuni 12 sm vasemal, poeglapsed — rinnakul 4—5 roide kõrgusel.

Küsimust omalt poolt kaalunud, HSM Koolivalitsus leidis, et Eesti Võimlemise Õpetajate Seltsi poolt välja töötatud õpilaste võimlemiseriieutus vastab ülaltoodud tingimustele ja on täiesti vastuvõetav

meie oludes, mispärast, kinnitades selle riietuse, Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsus teeb järgmised korraldused:

1. Ülalkirjeldatud riietuse tarvitusele võtmine on kesk- ja kutsekoolidele sunduslik, algkoolidele aga soovitatav.

2. Uue riietuse muretsemine kesk- ja kutsekoolides toimub selle järgi, kuidas senine rietus muutub kõlbmatuks.

3. Algkoolides soovitada tarvitada võimlemistundidel õpilaste poolt käsitöötundidel valmistatud riidest (tarvitatud riidest) tuhvleid.

Hariduse- ja sotsiaalminister K. Konik.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1933. aasta 1. septembri ringkiri nr. 31112 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele, kohalikele omavalitsustele ja algkoolide juhatajale koolikohuslike laste koolikohustuse täitmise asjas.

Möödunud 1932. aasta novembri kuus korraldatud ankeedi andmetest nähtub, et 1932/33 kooliaastal koolitöö algusest kuni 10. novembrini jäi kooli ilmutata 3105 koolikohuslikku last, neist maa-alkkoolides 2949 last. See arv maa-alkkoolides moodustab nende koolide õpilaste üldarvust keskmiselt küll 3,4%, kuid mõnes maakonnas on see arv suurem, tõustes ühes maakonnas isegi 12%. Klasside järgi kuulub koolist puudunud õpilaste arvust ligi 25% esimesse klassi (õppeaasta) õpilaste hulka. Eelpool toodud arvud näitavad, et koolikohustust kohati täideti veel puudulikult ja et eriti suur oli esimese õppeaasta õpilaste puudumiste arv.

Pidades sarnase olukorra, nagu see oli möödunud 1932/33 kooliaastal õpilaste koolist puudumiste suhtes, ebanormaalseks, HSM Koolivalitsus palub kohalikke koolivalitsusi ning omavalitsusi ja algkoolide juhatajaid ning õppenõukogusid, kellele Avalikkude algkoolide seaduse (RT 46 — 1931) §§ 12 ja 13 järgi kuulub järelevalve koolikohustuse täitmise ja õpilaste korraliku kooliskäimise üle, tarvitusele võtta kõik seaduses ettenähtud abinõud selleks, et koolikohuslikud lapsed ilmuksid kooli õigel ajal ja käiksid koolis korralikult.

Direktor P. Mägraken.

Algkooliasjade juhataja A. Kuut.

Töötute tööpuuduse kõrvaldamiseks korraldatud avalikkudele töödele saatmise kord.

Alus: Vabariigi Valitsuse ja ministriumide korraldamise seaduse §§ 20 ja 25 (RT 28 — 1929) ning Juhtnõõride avalikkude tööde korraldamiseks § 14 (RT 97 — 1930).

§ 1. Töötisija peab olema Eesti Vabariigi kodanik, misjuures on lubatud erandid kodakondsusetute suhtes, kes on elanud vahetpidamata Eesti Vabariigi piirides vähemalt kümme aastat või on osa võtnud Eesti Vabadussõjast või on elanud praegustes Eesti Vabariigi piirides enne Eesti Vabariigi tekkimist.

§ 2. Töötisija peab olema kohal elanud vähemalt 12 kuud, s. o. tema alaliseks elukohaks peab olema viimase 12 kuu kestel töøbõrsi asukoha linn või alev või jälle maakond, kui tööd korraldatakse tööpuuduse kõrvaldamiseks ka maal, kusjuures Tallinna ja Nõmme linnad loetakse üheks ringkonnaks.

See paragrahv ei ole maksev merimeeste kohta, kes viimase aasta kestel teeninud ligi- või kaugesõidu laevadel (Kaubalaeva deki juht- ja meeskonna sõidu seaduse § 5 — RT 115 — 1927).

§ 3. Töøbõrs on kohustatud nõudma avalikkudele töödele pääseda soovijatel töötisijatel tõenduste esitamist selle kohta, et nad on teinud aasta jooksul vähemalt kaheksa nädalat tasulist tööd, välja arvatud talvised avalikud tööd.

§ 4. Töötisija ei või olla 60% ja enam töövõimest kaotanud, välja arvatud kutsetöölised, kes küll 60 ja enam protsenti üldisest töövõimest kaotanud, kuid tegelikult oma kutse alal esinevad täiejõuliste töölisena, näiteks rätsep, kel üks jalg puudub j.n.e.

§ 5. Avalikkudele töödele ei tule saata:

1) töötisijaid, kellel enesel või mõnel nende ülalpidamisele kuuluval leibkonna liikmel (§ 7) on mingisugune ülalpidamist võimaldav sissetulek;

2) töötisijaid, kellel on olemas kinnisvara, nagu talu, maja j.t.;

3) perekonnata töötisijaid, kelle vanematel on maal talu või linnas maja või maal või linnas mõni muu tulutoov kinnisvara või ettevõtte;

4) töötisijaid, kellel on olemas või renditud maad põllu- või aiamaaks, mis võimaldab vähemalt lehma või hobuse pidamist ja neil olemas lehm või hobune;

5) töötisijaid, kelle mees või naine on kindla steenistuses;

6) töötisijaid, kes on hooajatöölised, kui neil on olnud suvisel tööhooajal talviseks äraelamiseks teenistust;

7) töötisijaid, kes ei ole teinud suvisel tööhooajal vähemalt 8 nädalat palgalist tööd, kuigi nende tervislik seisukord võimaldas seda.

Erandeid võib teha töøbõrs pärast töötisija varandusliku seisukorra ja ülalpidamise võimaluste igakülgselt selgitamist, kui selle

selgitamise tagajärjel avaldub, et tööotsijal kaaluvatel põhjustel ei ole võimalik saada ülalpidamist käesolevas paragrahvis tähendatud allikatest.

§ 6. Töotsija sissetuleku ja varandusliku seisukorra kui ka käesoleva korra § 5 tähendatud ülalpidamise võimaluste kindlaks tegemine ja otsustamine selle üle, kas tööotsija vajab tööd, on tööbörsi ülesanne. Samuti on tööbörsi ülesandeks kontrollida aegajalt avalikkudele töödele paigutatud isikute varanduslikku seisukorda ja ülalpidamise võimalusi.

Töotsija sissetuleku kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta tööotsija tulud nii rahas kui ka natuuras.

§ 7. Käesolevas korras tähendatud tööotsija ülalpidamisele kuuluvateks leibkonna liikmeteks tuleb arvata tööotsija abikaasa, tööotsija perekonda või ülalpidamisele kuuluvad kuni 16-aastased lapsed, 60% ja enam tööjõudu kaotanud lapsed ja vanemad ning üle 16 aasta vanused lapsed, kui nad käivad koolis või õpivad ametit.

§ 8. Kõik eelpool toodud nõuetele vastavad tööotsijad tulevad jaotada avalikkudele töödele saatmise suhtes kahte järgmisesse liiki:

- 1) esimesse liiki kuuluvad tööotsijad, kelle ülalpidamisel on mõni § 7 tähendatud alaealine või töövõimetu leibkonna liige;
- 2) teise liiki kuuluvad kõik ülejäänud tööotsijad.

§ 9. Esimesse liiki kuuluvatele tööotsijatele tuleb võimaldada tööd võimalikult alaliselt, kusjuures esimeses järjekorras tuleb tööle saata neid, kellel ülal pidada suurem leibkonna liikmete arv ja kelle majanduslik seisukord viletsam.

Teise liiki kuuluvaid tööotsijaid võib saata avalikkudele töödele ainult siis, kui on võimaldatud tööd kõigile esimesse liiki kuuluvatele tööotsijatele. Teise liiki kuuluvate tööotsijate avalikkudele töödele saatmise järjekord määratakse nende varandusliku seisukorra järgi.

Juhul, kui kõigile vastavasse liiki kuuluvatele tööotsijatele korraga tööd ei jatku, tuleb saata töötuid avalikkudele töödele nädala või kahe nädala vahetuste viisi, et võimalikult suuremale hulgale töötutest osaltki võimaldada väikest sissetulekut. Intelligent töötutele võimaldatakse tööd ilma vahetuseta, kui nende poolt tehtavate tööde iseloom ei võimalda vahetusega töötamist.

§ 10. Nõrgajõulistele tööotsijatele, kes kaotanud 35—60% töövõimest, tuleb korraldada töid võimalikult lahus tööjõulistest.

§ 11. Töotsijaid, kes ei ole vastu võtnud neile pakutavat jõukohast tööd, mille täitmine on võimalik nende perekonna seisukohalt, võib tööbörs avalikkudele töödele mitte saata.

§ 12. Käesolev kord hakkab maksma 1933 a. 1. oktoobrist. Samast ajast kaotab maksvuse Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna 1932 a. 19. novembri

ringkiri nr. 51—31 (HSMT 10 — 1932) töötute talvistele avalikkudele töödele saatmise korra asjas ja selle ringkirja p. 5 muudatus (HSMT 4 — 1933).

Tallinnas, 30. augustil 1933 a. Nr. 526.

Hariduse- ja sotsiaalminister K. Konik.

Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna direktor J. Sonin.

MITTEAMETLIK OSA.

Muudatusi avalikkude kesk- ja kutsekoolide võrgus.

Vabariigi Valitsus on otsustanud muuta avalikkude kesk- ja kutsekoolide võrku arvates 1933 a. 1. augustist järgmiselt:

1. Välja arvata avalikkude keskkoolide võrgust: Härjumaa Paldiski ühisreaalgümnaasium ja Otepää Haridusseltsi eraühisgümnaasium, arvates 1. augustist 1933 a.

2. Välja arvata avalikkude keskkoolide võrgust Tallinna linna saksa tütarlaste humanitaargümnaasium 1. augustist 1933, kusjuures 1933/34 avalikkude keskkoolide võrku jääksid kolmas, neljas ja viies klass, 1934/35 a. — neljas ja viies klass ja 1935/36 a. viies klass, millega 1. augustil 1936 a. kool täielikult langeks välja avalikkude keskkoolide võrgust.

3. Muuta 5-klassilisteks humanitaargümnaasiumideks: Narva linna vene ühisgümnaasium, Saaremaa ühisgümnaasium, Pärnu linna tütarlaste gümnaasium ja Pärnu linna poeglaste gümnaasium, arvates 1. augustist 1933 a., kusjuures Pärnu linna poeglaste gümnaasiumi juures võib töötada 1933/34 kooliaastal V reaalklass.

4. Välja arvata avalikkude keskkoolide võrgust: Tartu linna ühiskommertsgümnaasiumi paralleelharu aasta-aastalt — alates I klassiga, arvates 1. augustist 1933 a., mille puhul kool muutuks 1. augustiks 1937 a. 5-klassiliseks ühiskommertsgümnaasiumiks.

5. Välja arvata avalikkude kutsekoolide võrgust Tallinna R. Reite eranaiskutsekool ja Kuressaare Teäre eramerekooli eelklass, arvates 1. augustist 1933 a.

6. Muuta Valga ühisgümnaasiumi reaalaru aasta-aastalt kommertsharuks — alates III klassiga, arvates 1. augustist 1933 a.

Riigikohtu otsustest võetud seletusi.

Tööstusliku töö seaduse alal: haigekassa asutamine. Tööstusliku töö seadus ei näe üldse ette juhust, et üldhaigekassa alla kuuluva käitise töölised, kui selles käitises alaliselt töötavate tööliste arv hiljemini tõuseb üle 500, võivad üldse ilma Kinnitusameti erilise loata eraldi haigekassat asutada, mispärast ei saa tõsitada, et üldhaigekassa alt lahkumine võib toimuda vabalt ilma Kinnitusameti loata. Kuigi ei ole kahtlust, et üldhaigekassa alla kuuluva käitise töölised, kui selles käitises töötavate tööliste arv hiljemini tõuseb üle 500, võivad igal ajal sooviavaldusega esineda, et neile eraldi haigekassa asutamine võimaldataks, kuid siiski senine üldhaigekassa all olek juba iseenesest tingib seda, et eraldumine üldhaigekassa alt võib ikkagi toimuda mõlema poole omavahelisel kokkuleppel ja Kinnitusameti nõusolekul.

Riigikohtu admin. os. t. nr. 521II — 1933.

Riigi Teatajas 1933 a. 1. maist kuni 28. juunini avaldatud seaduste ja määruste nimestik teaduse, kunsti, hariduse, tervishoiu, hoolekande, töökaitse, sotsiaalkindlustuse ja pensionide alal.

Määrus sõjagaaside valmistamise ja müügi kohta väljaspool Kaitseministeeriumi ja teaduslikke asutisi, RT 37 — 1933, 288.

Määrus rohuladude juhatajate ja rohuvalmistusasutiste esinadajate kohta, RT 37 — 1933, 292.

Hariduse- ja sotsiaalministri määrus 27. aprillist 1933 ettevalmistavate ja abitööde täitmiseks lubatavate erandite kohta, mil öötöö pagaritööstuses on lubatud, RT 39 — 1933, 205 ja selle määruse muutmise määrus, RT 52 — 1933, 407.

1. jaoskonna tööinspektori ringkonna kinnitusameti koosolekul 3. aprillil 1933 selle ringkonna kohta vastu võetud otsused, RT 39 — 1933, 311.

Kaubandusasutiste, ladude ja kontorite teenijate normaalkaupa keaja kindlustamise seaduse § 13 muutmise seadus, RT 40 — 1933, 318.

Oopiumi ja teiste uimastuseainete nimestik, RT 40 — 1933, 322. (Selle nimestikuga kaotab maksvuse Oopiumi ja teiste uimastuseainete nimestik, mis avaldatud RT 59 — 1930 ja ka „Tervishoiualas“ lehek. 747—748, ja selle esimene täiendus, mis avaldatud RT 7 — 1932.)

Projektide koostamise määrus, RT 41 — 1933, 332.

Määrus õppetöö vaheaegade ja üldiste ning kohalikkude pühade kohta 1933/1934 kooliaastal, RT 42 — 1933, 339. (See määrus on avaldatud ka HSMT 7 — 1933.)

Määrus bakteeiapreparaatide ja arstimise seerumite välismaalt sisselaskmise kohta (ühes nimekirjaga), RT 42 — 1933, 342. (Selle määrusega kaotas maksvuse määrus ja nimekiri, mis avaldatud RT 60 — 1931, 475.)

Täiendav määrus liitrohtude, doseeritud meditsiiniliste preparaate, arstimisplaastrite, bakteeiapreparaatide ja seerumite kohta (ühes nimekirja teise täiendusega), RT 42 — 1933, 343.

Avalikkude tööstusekoolide puu-, metalli- ja maalriosakonna õppetöö vaheaegade määrus, RT 44 — 1933, 361. (Selle määruse maksmahakkamisega 1933 a. 1. augustist kaotas maksvuse Hariduseministeeriumi määrus õppetöö vaheaegade kohta avalikkude tööstusekoolide puu- ja metalliosakonnas, mis avaldatud RT 48 — 1927 ja ka „Haridusealas“, lehek. 152—153.)

Tapaloomade ja liha loomaarstliku järelevaatuse ja tapamajasanduse määruse muutmise määrus, RT 44 — 1933, 365. (Selle muutmise määrusega on maksuma pandud uues redaktsioonis nimet. määruse § 48 RT 33 — 1933, 253 avaldatud redaktsiooni asemele.)

2. jaoskonna tööinspektori ringkonna kinnitusameti koosolekul 15. mail 1933 selle ringkonna kohta vastu võetud otsused, RT 44 — 1933, 367.

3. jaoskonna tööinspektori ringkonna kinnitusameti koosolekul 18. mail 1933, selle ringkonna kohta vastu võetud otsused, RT 46 — 1933, 376.

Tariifinõukogu otsus 1. juunist 1933 raudtee üldise reisijateveotariifi nr. 93 muutmise kohta, RT 51 — 1933, 403. (Selle otsusega on muudetud muu seas tariifi § 18 p.p. 1 ja 3, mis avaldatud ka „Haridusealas“).

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse korraldus laevamehhanikute kooli õppetöö alguse, õpilaste vastuvõtmise ja õpilastelt nõutava praktika kohta 1933/1934 kooliaastal, RT 52 — 1933, 408.

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse korraldus merekoolide õppetöö alguse ja õpilastelt nõutava sõidutsensuse kohta 1933/1934 kooliaastal, RT 52 — 1933, 409.

Muutmise määrus liitrohtude ning doseeritud keemiliste ja farmatsöotiliste preparaate välismaalt sisselaskmise kohta (ühes nimekirja muudatusega), RT 52 — 1933, 416. (Selle määruse ja nimekirjaga kustutatakse mõned rohud nimekirjast, mis avaldatud RT 60 — 1931).